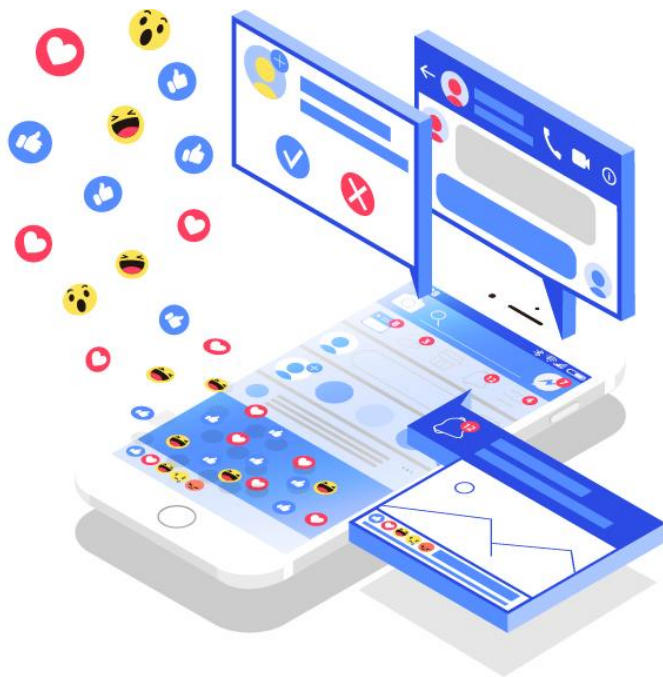


สงสัยโทรศัพท์มือถือแอบฟัง!!! เพิ่งพูดถึง...โฆษณาก็ขึ้นมา

หลายคนคงเคยมีประสบการณ์ที่ว่าเพิ่งพูดถึงสินค้าอะไร พอเข้าไปในแอป Facebook บนมือถือ มักจะเจอโฆษณาสินค้าที่เราเพิ่งจะพูดถึงถึง และแอบสงสัยอยู่ว่าแอป Facebook ในโทรศัพท์มือถืออาจกำลังฟังบทสนทนาของเราอยู่หรือไม่ ซึ่งในช่วงกลางปี พ.ศ. 2559 Facebook ได้ปฏิเสธประเด็นนี้ว่า “Facebook ไม่ได้ใช้ไมโครโฟนของคุณเพื่อสร้างโฆษณาหรือเปลี่ยนแปลงสิ่งที่คุณจะเห็นบน News'Feed ที่ผ่านมามีบทความพยายามชี้ว่าเราต้องฟังบทสนทนาของทุกคนเพื่อจะยิงโฆษณาให้ตรงจุดแก่ทุกคนนั้นเป็นเรื่องที่ไม่จริงเลย เราแสดงโฆษณาโดยใช้พื้นฐานของความสนใจและข้อมูลโปรไฟล์อื่น ๆ”



เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2562 Bloomberg News ได้เปิดเผยข้อมูลว่า Facebook ได้ว่าจ้างบริษัทนอกเพื่อถอดบทสนทนาของผู้ใช้งานเวลาพูดคุยกัน โดย Facebook ได้แถลงว่าเป็นบันทึกเสียงการสนทนาของผู้ใช้ที่พูดคุยกันผ่านแอปพลิเคชัน Facebook Messenger โดยสิ่งที่ทำเป็นการทดสอบความแม่นยำของระบบอัลกอริทึมถอดบทสนทนาอัตโนมัติที่กำลังจะปล่อยออกมา โดยได้หยุดโครงการดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ Facebook ยังได้ใส่ฟีเจอร์ที่จะเข้ามาช่วยหาสาเหตุว่าทำไมโฆษณานี้ถึงได้ดังขึ้นมาให้เราได้เห็นกันด้วยการกดไปที่ปุ่มเมนู (3 จุด) ที่มุมขวาบนของโฆษณาดังกล่าว แล้วเลือกที่ Why am I seeing this ad? (ทำไมฉันจึงเห็นโฆษณานี้?)

อย่างไรก็ตามหลายคนก็ยังสงสัยว่าแอป Facebook แอปฟังบทสนทนาของเราอยู่ดี เนื่องจาก Facebook ช่างรู้ใจเราเหลือเกิน เพียงแค่คิดก็ขึ้นโฆษณามาให้แล้ว เว็บไซต์ thematter ได้กล่าวถึงการทดสอบต่อข้อสงสัยดังกล่าว ของบริษัท Wandera ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบความปลอดภัยบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ และหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งผลลัพธ์ออกมาพบว่า Facebook ไม่ได้ดักฟังบทสนทนาของเรา และการที่ Facebook สามารถยิงโฆษณาที่ตรงเป้าถึงผู้ใช้งานแต่ละคน เพราะว่า Facebook ดึงข้อมูลเกี่ยวกับตัวเราจากร้านค้าหรือบริการต่าง ๆ ที่เราเข้าไปดู สั่งซื้อของ หรือใช้บริการ ระบบสามารถรู้ว่าเราอยู่ที่ไหน เพื่อนของเราเป็นใคร พวกเขาสนใจอะไรบ้าง ข้อมูลมากมายที่ Facebook เก็บไปนั้นจะถูกนำไปเข้าระบบหลังบ้านผ่านอัลกอริทึมที่ซับซ้อน ก่อนจะเลือกว่าโฆษณาไหนควรถูกส่งให้ใครดูบ้าง ซึ่งอาจจะเหมือนว่ามันช่างตรงกับสิ่งที่เรากำลังสนใจอยู่เหลือเกิน จนหลายคนเชื่อว่า Facebook แอปฟังเสียงเราอยู่

เพื่อพิสูจน์ว่ามีคนคิดว่า Facebook แอบฟังเสียงเราอยู่มากน้อยเท่าไร ผู้เขียนได้ทำการสำรวจง่าย ๆ ผ่านระบบโพลล์ของ Facebook ให้เพื่อนๆผู้ใช้ Facebook เป็นประจำ ตอบคำถาม “คุณคิดว่า Facebook แอบฟังเสียงของเราหรือไม่” จากผู้ตอบคำถามจำนวน 30 คน มีผู้ตอบว่าใช่ ร้อยละ 76.7 หรือจำนวน 23 คน และอีกร้อยละ 23.3 หรือจำนวน 7 คน ตอบว่าไม่ใช่ แสดงว่าอัลกอริทึมของ Facebook มีความสามารถในการประมวลผลเพื่อส่งโฆษณาได้ตรงใจจนน่าสงสัยจริง ๆ



นอกจากนี้ยังมีแอปพลิเคชันอื่นที่เปิดเผยว่าบันทึกการสนทนาของเรา เพื่อนำข้อมูลไปเพิ่มความแม่นยำในการรับคำสั่งเสียง สุดท้ายหากเราไม่สบายใจว่าแอปพลิเคชันใด ในโทรศัพท์มือถือจะแอบฟังอะไรเราอยู่หรือไม่สามารถเข้าไปในแอปดังกล่าวเพื่อตั้งค่าปิดไมโครโฟน แต่เราก็จะไม่สามารถใช้ไมโครโฟนเพื่อพูดคุยหรือสั่งงานแอปด้วยเสียงได้เช่นกัน



นางอรพิน อุดมธนะธีระ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน กองยุทธศาสตร์และแผนงาน